

Tisdagen den 7 mars

Kl. 16.00

§ 1 Justerades protokollet för den 25 februari.

§ 2 Herr talmannen meddelade att herr Hammarberg enligt till kammaren inkommet läkarintyg var sjukskriven under tiden den 6–30 mars,

Herr Hammarberg beviljades erforderlig ledighet från riksdagsgörö-målen.

§ 3 Om befrielse från automobils katt för vissa handikappfordon

Herr finansministern STRÄNG erhö ll ordet för att besvara herr Oskarsons (m) den 11 januari framställda interpellation, nr 20, och anförde:

Herr talman! Herr Oskarson har frågat mig om jag vill vidta åtgärder som leder till att fordon, som används i färdtjänst för handikappade och där kostnaderna för verksamheten bestrids på frivillig väg, befrias från fordonsskatt.

Enligt gällande bestämmelser medges befrielse från automobils katt för personbil som ägs av höggradigt invalidiserad person som behöver fordonet för sin huvudsakliga förvärvsverksamhet eller för sin utbildning. Befrielse från automobils katt medför normalt också återbetalning av s. k. bilaccis.

Det skulle enligt min mening leda till alltför stora kontrollsvårigheter att utsträcka möjligheterna till befrielse från automobils katt även till fordon som ägs av annan än handikappad eller till andra fordon än sådana som nu omfattas av befrielsemöjligheterna. Jag är därför inte beredd att föreslå utökade möjligheter till befrielse från automobils katt för fordon som används för handikappades resor men ägs av någon annan än den skattskyldige själv.

Herr OSKARSON (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka herr finansministern för svaret på min interpellation, men jag beklagar naturligtvis att det är negativt. Låt mig med några ord förklara bakgrunden till denna fråga.

Som jag har anför t i min interpellation bedrivs det på ett flertal platser i vårt land – jag kan nämna Malmö, Helsingborg, Halmstad, Stockholm – en mycket omfattande färdtjänst för handikappade just genom frivilliga insatser. Färdtjänsten avser – som jag också har påpekat i interpellationen – sådana resor för de handikappade som inte kan bekostas av allmänna medel. Det torde dock inte finnas någon som vill förneka det stora värde som dessa resor har för de handikappade ur både kontakt- och trivselsynpunkt. Pengar för att köpa dessa fordon liksom medel för att driva dem och ersättning till förare i de fall denna skall ha betalt – många kör utan ersättning – måste skaffas helt genom frivilliga

Tisdagen den
7 mars 1972

---

*Om befrielse från
automobils katt
för vissa handi-
kappfordon*

Tisdagen den
7 mars 1972

*Om befrielse från
automobilskatt
för vissa handi-
kappfordon*

bidrag och insamlingar. Organisationerna gör alltså efter vad jag förstår en mycket stor social insats. En dryg utgift för organisationerna är bilskatten. Den är hög, som alla vet. För ifrågavarande fordon uppgår den som regel till 2 000 kronor eller mer. Jag tror att herr finansministern förstår mig när jag säger att det är svårt att hos de medlemmar som gör de frivilliga insatserna väcka någon entusiasm när det gäller att samla in pengar som sedan skall levereras in som skatt.

Jag sade nyss att dessa resor för de handikappade är av det slag som man inte kan finansiera med allmänna medel. Jag vill gärna ge några konkreta exempel härpå.

Röda korset i Halland har en buss för ifrågavarande ändamål. Den har varit i gång ända sedan 1966. Fram till förra året hade den också betraktats som utryckningsfordon och därigenom varit skattefri. Men så kom man helt plötsligt underfund med att detta inte överensstämde med lagar och förordningar, och därför ålades organisationen att betala skatt i vanlig ordning. Inga pengar fanns för ändamålet, och resultatet blev att bussen belades med körförbud. Det inträffade i december månad. Dagarna innan hade man skjutsat omkring handikappade, bl. a. för att en del av dem skulle kunna göra sina inköp till julen, som de hade mycket stora svårigheter att klara på annat sätt. Nu var det inte annat att göra än att sätta i gång insamlingar för att skaffa fram pengar till skatten, och det lyckades man också med. Man betalade skatten för ett halvår och kunde sedan sätta i gång färderna på nytt.

Många av dessa bussar, bl. a. här i Stockholm, är inredda så att de kan transportera patienter som är bundna vid sjukbädden. Att det är av oskattbart värde för dessa människor att få komma ut på en åktur när de annars dag ut och dag in är bundna vid sin säng tror jag inte heller att man behöver orda särskilt mycket om.

I 2 § automobilskatteförordningen stadgas i mom. b skattebefrielse för "automobil eller släpvagn, som är inrättad uteslutande för brandväsen eller för transport av sårade eller sjuka". Vidare föreskrivs att länsstyrelsen har möjlighet att i andra fall än som avses i 2 § medge befrielse från skatteplikt för fordon, därest detta ägs - som också framhållits i interpellationssvaret - av höggradigt invalidiserad, vilken innehar körkort för förande av fordonet. Kan fordonets ägare till följd av sin invaliditet icke erhålla körkort för förande av fordonet, må länsstyrelsen efter samråd med arbetsmarknadsstyrelsen likväl medge befrielse, om ägaren på grund av sin invaliditet är beroende av fordonet för transport till och från arbetsplatsen eller utbildningsstället.

Enligt lagen är alltså bestämmelsen om befrielse från fordonsskatt starkt knuten till att transportererna skall ha samband med den handikappades arbete eller utbildning. Nu företas med dessa handikappbussar ett flertal resor för de handikappade till föreläsningar, till bibliotek, till studiecirklar, till konstutställningar m. m. och över huvud taget till sådana sammankomster där de handikappade har tillfälle och möjlighet att ytterligare berika sig. Det kan naturligtvis sägas att detta inte är utbildning i den i lagen angivna bemärkelsen, nämligen att verksamheten skall tjäna ett visst syfte, men det är väl ändå så att den förkovran som de handikappade på det här sättet får möjligheter till är av mycket stort

värde för dem. Den borde därför enligt min uppfattning helt kunna jämföras med utbildning i den bemärkelse som åsyftas i lagen.

Länsstyrelserna har dock tolkat bestämmelsen så att de icke medger befrielse från fordonsskatt i fall som dessa. Framställningar och överklaganden har gjorts och vid ett tillfälle — det är så länge sedan som 1966 — infordrade en länsstyrelse yttrande från riksrevisionsverket. Det kan vara av intresse att här ange vilken slutsats riksrevisionsverket kom fram till. Riksrevisionsverket anförde i sitt yttrande bl. a. följande:

”De i gällande förordning stadgade förutsättningarna för skattebefrielse är enligt riksrevisionsverkets mening i förevarande fall ej för handen. Vissa skäl synes kunna anföras för en sådan ändring av bestämmelserna att fordon, som äges av organisation för handikappade och uteslutande är inrättat för transport av handikappade, blir befriat från skatteplikt.”

Jag måste säga att jag helt och hållet delar riksrevisionsverkets uppfattning att ifrågakvarande fordon, som är inredda för transport av handikappade och som endast används för detta ändamål, bör bli befriade från skatteplikt.

Statsrådet säger vidare i interpellationssvaret att det enligt hans mening skulle leda till alltför stora kontrollsvårigheter att utsträcka möjligheterna till befrielse från automobils katt även till fordon som ägs av annan än handikappad eller till andra fordon än sådana som nu omfattas av befrielsemöjligheterna. Jag måste säga att jag inte kan dela statsrådets uppfattning att kontrollsvårigheterna på något sätt skulle vara ett hinder. Det rör sig dock om ett förhållandevis litet antal fordon, och det kan inte vara någon större svårighet för de lokala polismyndigheterna att kontrollera dessa. De fordon jag talar om är ju också inregistrerade som ambulanser.

Jag skulle naturligtvis kunna berätta ännu mer, men jag vill sluta mitt anförande med att än en gång tacka för svaret. Samtidigt väddar jag till herr finansministern att han prövar den här frågan och verkligen undersöker möjligheterna att komma fram till skattebefrielse för fordon, som är avsedda för transport av handikappade och som helt klaras på frivillig basis och med frivilliga medel.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4 Föredrogs och hänvisades Kungl. Maj:ts proposition nr 19 till trafikutskottet.

§ 5 Föredrogs, men bordlades åter konstitutionsutskottets betänkande nr 8, skatteutskottets betänkanden nr 3, 5 och 6, justitieutskottets betänkande nr 3, lagutskottets betänkande nr 1, försvarsutskottets betänkanden nr 5–7, socialförsäkringsutskottets betänkanden nr 4–6, kulturutskottets betänkande nr 5, näringsutskottets betänkanden nr 7–10, inrikesutskottets betänkanden nr 2 och 4 samt civilutskottets betänkanden nr 4 och 5.

§ 6 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen nr 82.

§ 7 Anmäldes och bordlades

Skatteutskottets betänkanden:

Nr 4 i anledning av motion beträffande restitution av försäljnings-
skatt på guldsmedsvaror

Nr 8 i anledning av motion om samtidig tillämpning av bestämmel-
serna om ackumulerad inkomst och om särskild skatteberäkning i vissa
fall för makar

Nr 9 i anledning av motion angående uppskov med realisationsvinst-
beskattningen av egna hem vid flyttning till annan ort

Nr 10 i anledning av motion om en översyn av beskattningsreglerna
för representationsutgifter

Socialförsäkringsutskottets betänkanden:

Nr 7 i anledning av motioner om lika folkpensionsförmåner oberoende
av civilstånd

Nr 8 i anledning av motion om översyn av ATP-systemet för
tryggande av frånskild kvinnas uppehälle vid förutvarande makes frånfälle

Nr 9 i anledning av motioner angående reseersättning vid sjukresor

Kulturutskottets betänkanden:

Nr 3 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda
framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till kyrkliga ändamål
jämte motioner

Nr 4 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda
framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till arkiv, museer m. m.
jämte motioner

Utbildningsutskottets betänkande:

Nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda
framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till utbildning inom
kulturområdet m. m. jämte motioner

Inrikesutskottets betänkande:

Nr 5 i anledning av i propositionen 1972:1 bilaga 9, finansde-
partementet, gjorda framställningar om anslag till vissa allmänna centrala
ämbetsverk m. m. jämte motioner

Civilutskottets betänkande:

Nr 6 i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen 1972:1 gjorda
framställningar om anslag för budgetåret 1972/73 till statistiska central-
byrån jämte motioner

§ 8 Anmäldes och bordlades följande motioner:

Nr 1488 av fru *Anér*

Nr 1489 av fru *Kristensson m. fl.*

Nr 1490 av herr *Larsson* i Luttra *m. fl.*

Nr 1491 av herr *Nilsson* i Kalmar *m. fl.*

Nr 1492 av herr *Ullsten*

Nr 35

Tisdagen den
7 mars 1972

---

avlämnade i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5 med förslag till skadeståndslag m. m.

Nr 1493 av herr *Hermansson m. fl.*

avlämnad i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 20 med förslag till förordning om ändring i förordningen (1971:50) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt

§ 9 Meddelande ang. enkel fråga

Meddelades att följande enkla fråga denna dag framställdes, nämligen av

Nr 116 Herr *Westberg* i Ljusdal (fp) till herr utbildningsministern angående användningen av läromedel som av skolöverstyrelsen bedömts som olämpligt:

Finner statsrådet det tillfredsställande att läromedel som av skolöverstyrelsen bedömts som olämpligt genom beslut av lokal skolmyndighet ändå kan användas i skolan?

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.12.

In fidem

BENGT TÖRNELL

/Solveig Gemert